
Handling 2024 nr 121

Motion av Mattias Tykesson (M) och Anneli Rhedin (M) om att införa Lagen om valfrihet (LOV) inom vård- och omsorgsboenden

Sedan år 2018 har Göteborgs stad tillämpat lagen om valfrihet inom hemtjänsten efter beslut i kommunfullmäktige 2017. Sedan dess har ett antal aktörer etablerat sig i staden och de som är i behov av hemtjänst får möjligheten att göra det som borde vara det mest naturliga, de får välja sin hemtjänst – kommunal såväl som i extern regi.

Att få välja är något som inte enbart kan vara förbehållet när vi ska välja förskola eller grundskola åt våra barn, när skolungdomar ska välja gymnasium eller när vi väljer vårdcentral. Det bör rimligtvis även omfatta våra årsrika göteborgare som vill eller behöver flytta in på ett vård- och omsorgsboende.

I dagsläget är Göteborgs valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboenden begränsat, så till vida att staden använder sig av lagen om offentlig upphandling och upphandlar och köper ett antal platser av externa aktörer på ramavtal.

Detta är bra men otillräckligt och dessutom något som försämrar långsiktigheten för de externa aktörerna. Långa avtal leder till minskad konkurrens och därmed en minskad valfrihet. Idag finns dessutom ett tak på 700 platser hos de externa aktörerna, vilket gör att den som söker sig till en av stadens privata utförare riskerar att få vänta och i stället placeras på ett av kommunens egna boenden.

Stadens egna bestånd av vård- och omsorgsboenden varierar i kvalitet. 60 procent av boendena uppfördes före år 1979 och flera står inför omfattande renoveringsbehov som en följd av den stora underhållsskuld som staden byggt upp under decennier. Samtidigt står flera av de externa leverantörerna med halvfulla boenden när antalet köpta platser begränsas av taket på max 700 st.

Den äldre befolkningen ökar i antal och behovet av boenden likaså. För att möta upp detta kommer de externa aktörerna att vara en fortsatt viktig medspelare inom välfärden framöver.

Äldreomsorgen ska hålla en god kvalitet oavsett driftsform. Med en ökad konkurrens från externa aktörer, såväl idéburna som vinstdrivande, tvingas kommunens egna vård- och omsorgsboenden att förbättra den egna verksamheten.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att införa Lagen om valfrihet (LOV) inom Göteborgs Stads vård- och omsorgsboenden.

Mattias Tykesson (M)

Anneli Rhedin (M)